VLAAMSE WETENSCHAPPELIJKE VERENIGING VOOR JEUGDGEZONDHEIDSZORG VZW

Nieuwsbericht Vaccinaties 20 Leuven, 29 november 2013

Beste CLB-directeur
Beste coördinator Standaard Vaccinaties
Beste VWVJ-lid en sympathisant

Recente updates van aanbevelingen nopen tot heel wat aanpassingen aan de Standaard Vaccinaties 2013.

Via de rubrieken van dit Nieuwsbericht ondermeer wat uitleg over deze wijzigingen:

1. Koudeketen, goed nieuws!

Het Vlaams agentschap Zorg en Gezondheid laat weten dat op basis van de huidige stabiliteitsstudies van de vaccins die door hen geleverd worden, vaccins eenmalig gedurende maximum 12 uur buiten de koudeketen bewaard kunnen worden bij een temperatuur van 0°C - 25°C.

Dit betekent dat vaccins voor een hele dag bewaard kunnen worden in een koelbox (zonder koelelementen en zonder temperatuurregistratie) bij vaccinatie op school. De resterende vaccins worden na de vaccinatie op school vooraan in de koelkast geplaatst, zodat ze als eerste gebruikt worden bij een volgende vaccinatiesessie. De vaccindoosjes kunnen gemerkt worden zodat voor iedereen duidelijk is welke vaccins als eerste gebruikt moeten worden. Om te beoordelen hoe lang een vaccin de koudeketen heeft verlaten, moet rekening gehouden worden met de gecumuleerde tijdsduur.

Hoofdstuk 4.1 Bewaren van vaccins van de Standaard Vaccinaties voor CLB werd dan ook in die zin aangepast.

2. Herziening aanbevelingen inhaalvaccinaties Hoge Gezondheidsraad

Recent verschenen de aangepaste aanbevelingen van de Hoge Gezondheidsraad (HGR) wat betreft de inhaalvaccinaties.

De grootste aanpassingen in de tekst van de HGR zijn de volgende:

- toevoeging van een passage "Aandachtspunten voor wie een verre reis onderneemt met als hoofddoel familie en/of vrienden te gaan bezoeken";
- inhaalvaccinatieschema's opstellen voor vaccinatie tegen difterie-tetanus-polio-pertussis is vaak niet eenvoudig. Om daarbij te helpen, werden verschillende voetnoten toegevoegd bij de tabellen (voetnoten 2 en 3 bij de tabel om de geldigheid van de vaccinatie te beoordelen, voetnoot 2 bij het inhaalschema voor kinderen van 5 m-7j, voetnoot 1 bij het inhaalschema voor kinderen van 6j-18j) en werden verschillende concrete situaties uitgeschreven (cfr. inhaalschema voor partieel gevaccineerde kinderen);
- in het inhaalschema voor volwassenen werd IPV geschrapt;
- toevoeging van overzichtstabel 'Simultane toediening van vaccins'. De tabel met enkel de vaccins die door het CLB worden toegediend, kon u reeds vinden in de Standaard Vaccinaties in hoofdstuk 2.3.1.

De Standaard Vaccinaties werd conform deze veranderingen aangepast.

3. Feedback van de vergadering van de Vlaamse Vaccinatiekoepel

De overheidsopdracht voor het HPV-vaccin is ondertussen gepubliceerd. Dit betekent dat de merknaam van het HPV-vaccin mogelijks volgend schooljaar zal veranderen. Gezien het niet evident is om in de loop van een schema van merknaam te veranderen, is het aan te raden om het schema van meisjes die dit jaar gevaccineerd worden, ook dit schooljaar af te werken.

4. Boostrix in het eerste leerjaar biedt onvoldoende bescherming

Tijdens de intervisiemomenten 'Standaard vaccinaties - Draaiboek infectieziekten' merkten verschillende deelnemers op dat sommige huisartsen Boostrix (dTpa) toedienen aan 6-jarigen. De aangepaste aanbevelingen van de Hoge Gezondheidsraad (HGR) stelt duidelijk dat: '*Hoewel volgens de bijsluiter de minimumleeftijd voor toediening van het dTpa vaccin 4 jaar is, het onvoldoende bescherming biedt tegen de betreffende infecties in een inhaalvaccinatiescenario omwille van de lagere dosering van vooral de difterie- en pertussiscomponenten. Daarom moet bij kinderen jonger dan 13 jaar de voorkeur gegeven worden aan een DTPa-IPV vaccin als inhaaldosis.*'

5. Herziening aanbeveling kinkhoestvaccinatie van de HGR

HGR-aanbeveling "Vaccinatie van volwassenen tegen kinkhoest".

Om nog onvolledig gevaccineerde zuigelingen indirect te beschermen, wordt al enkele jaren aangeraden de onmiddellijke omgeving van de zuigeling te vaccineren tegen kinkhoest. Deze cocoonvaccinatie is echter moeilijk haalbaar en daardoor onvoldoende om jonge zuigelingen te beschermen. Sinds 2010 sterven in België1à 5 jonge zuigelingen per jaar aan kinkhoest.

Recent onderzoek toont dat vaccinatie tijdens de zwangerschap hoge titers antistoffen induceert die transplacentair naar de foetus overgedragen worden (efficiënt vanaf week 30 van de zwangerschap) en zo de zuigeling van bij de geboorte beschermen. Vaccinatie van zwangeren wordt in de Verenigde Staten (sinds 2011) en het Verenigd Koninkrijk (sinds 2012) aanbevolen om jonge zuigelingen te beschermen tegen kinkhoest.

Naast het basisvaccinatieschema tegen kinkhoest en de cocoonvaccinatie, beveelt de HGR nu ook aan om vrouwen bij elke zwangerschap te vaccineren tussen week 24 en week 32, ongeacht vorige vaccinaties tegen kinkhoest.

6. Enkele vaak voorkomende vragen

a. Hoe vraag ik vaccinatiegegevens op van Waalse kinderen?

Dossiers van ONE (Office de la Naissance et de l'Enfance) kunnen niet opgevraagd worden. In sommige steden bestaan er afspraken tussen CLB en ONE-regioverpleegkundigen om vaccinatiegegevens door te geven.

In Vaccinnet zijn alle inwoners van Vlaanderen en het Brussels hoofdstedelijk gewest met een rijksregisternummer of een BIS-nummer (vb asielzoekers) te vinden. In sommige gevallen kan men ook een aantal inwoners van de Franstalige

gemeenschap in Vaccinnet vinden. Als bijvoorbeeld een Vlaming verhuisd is naar de Franstalige gemeenschap, dan blijven de gegevens in Vaccinnet vermeld. Er zijn ook al enkele Walen toegevoegd voor zover Vaccinnet verwittigd werd van een medische relatie tussen vaccinator en gevaccineerde.

b. Hoelang mag ik het vaccin bewaren na het openen van de blister?

Sanofi Pasteur MSD gaf hierop het volgende antwoord:

Als de blister van een individueel verpakt vaccin werd geopend, betekent dit niet dat er een steriliteitsprobleem optreedt. De blister is enkel een bewijs voor de 'integriteit' van de verpakking.
Natuurlijk moeten de regels van de koudeketen gerespecteerd blijven mocht het vaccin niet onmiddellijk gebruikt worden.

c. Buitenlandse vaccinatieschema's

Het vaccinatieschema in andere regio's of landen kan geraadpleegd worden op de website van de Wereldgezondheidsorganisatie. De WGO heeft recent deze tool aangepast wat bij sommigen voor moeilijkheden zorgt. Het lijkt eenvoudiger om via dezelfde link eerst op "immunization schedules by disease covered by antigens within age range" te clicken onder de grote OK-knop. Zo komt u terecht op een pagina waar u leeftijdsrange, land en naam van de ziekte kan invullen.

7. Nieuwe editie van het Handboek Vaccinaties

Recent verscheen een nieuwe editie van het "Handboek vaccinaties, deel B - Infectieziekten en vaccinaties". Het Handboek is een Vlaams-Nederlandse samenwerking en bestaat uit 26 hoofdstukken gewijd aan evenveel infectieziekten en de bijbehorende vaccinatie.

Zeker aan te raden voor al wie graag meer informatie leest over infectieziekten waartegen in België gevaccineerd kan worden.

Een bundeling van de recent gewijzigde pagina's van de Standaard Vaccinaties 2013 vind je hier.

Mogen wij - zoals steeds - rekenen op de coördinatoren Standaard Vaccinaties om deze informatie te laten doorstromen naar de collega's?

Alvast dank!!

Anouk Vanlander
Wetenschappelijk medewerker VWVJ